

Nederland in 2020 nog steeds bollenland nummer één?

Nederland staat synoniem aan molens en tulpen. Iedereen die werkzaam is in de internationale bollensector kent onze overheersende positie op de wereldbollenmarkt. Nergens ter wereld worden zoveel bollen geteeld als in ons land.

Enerzijds kan door deze luxe positie niemand om ons heen. Anderzijds brengt deze situatie ook gevaren met zich mee. Het handhaven van een groot marktaandeel is veel moeilijker dan het vergroten van een klein marktaandeel. Kleine bollenlanden proberen steeds meer krenten uit de pap te halen.

Ondanks onze grote kennis en ervaring op het gebied van bollenteelt en -handel kent ons land beperkingen. Natuurlijke begrenzingen bestaan in de vorm van geografische ligging en klimaat. Voor export naar EU-partners is de afstand goed te doen. Landen als Japan en de VS echter, brengen voor het segment goedkopere bollen forse transportkosten met

zich mee. In de periode september-april gedijt de bollenteelt goed in ons land; in de periode daarbuiten moetje elders zijn. Bovendien heeft steeds meer overlap in tijd plaats met concurrerende landen. In dit opzicht krijgen de telers niet alleen concurrentie uit Europa (Frankrijk), maar ook van ver daarbuiten (Zuid-Amerika en Australië).

Een ander gevaar ligt in de beschikbare ruimte. Ons land wordt vol. Teeltgebieden komen in de knel. Een oplossing ligt in het verschuiven van de teelt naar het noorden en het oosten. Maar: is de grond daar geschikt voor de bollenteelt? En: is daar ook geen sprake van ruimtegebrek? Arbeidskrachten zijn eveneens een

foto Bloembollencultuur

schaars goed. In de piekperiode hebben bollentelers voldoende mensen nodig. Verder is het milieu een risicofactor. Het is niet nodig om in paniek te raken. Daarnaast is het echter wel belangrijk zich ervan bewust te zijn dat een dominante positie bepaalde consequenties met zich meebrengt. Gericht produceren wat de klant vraagt voorkomt verspil-

lingen. Is het hierbij noodzakelijk in het buitenland te produceren, dan is het zaak de regie in eigen hand te houden. Als dit allemaal lukt, dan is Nederland over twintig jaar nog steeds bollenland nummer één.

Henk Vreugdenhil,
Productschap Tuinbouw

Discussie over kwaliteitskeuring duurt voort

In de tweede helft van vorig jaar kondigde de Rijksoverheid een herziening van het systeem van Zelfstandige Bestuursorganen (ZBO's) aan. De Bloembollenkeuringsdienst (BKD) is als ZBO belast met de uitvoering van de in de Landbouwkwaliteitswet vastgelegde keuring van bloembollen. De voorstellen hadden betrekking op het tuchtgerecht, toelating van concurrentie en het afschaffen van de 'aansluitplicht' en in plaats daarvan 'bevoegdheden'. Wat hield dat laatste nu in?

Ingeval van de BKD zouden de telers van bloembollen niet langer verplicht zijn zich aan te sluiten bij de BKD, maar zou de dienst de bevoegdheid krijgen bij alle telers van bloembollen kwaliteitskeuringen

uit te voeren. Feitelijk zou niets op dat punt wijzigen. Wel zou het kunnen betekenen dat de bevoegdheden niet alleen betrekking zouden hebben op de teelt van bloembollen, maar ook op de handel erin en de broeierij. In de loop van 1998 is de discussie stilgevallen. Hoe nu verder?

In zijn lezing ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van kwaliteitskeuringen van bloembollen pleitte Henk Westerhof (KBGBB) voor het invoeren van het profijtbeginsel ter financiering van de kwaliteitskeuringen. Op zich geen nieuwe gedachte. In 1994 werd aangegeven dat de kwaliteitskeuringen 'te duur' werden. Er moesten alternatieven worden ontwikkeld waardoor de keuringskosten niet verder

zouden stijgen, maar juist zouden dalen.

Voor het gewas tulp zijn enkele scenario's ontwikkeld. Een aantal veranderingen is geïmplementeerd. In 1998 is het project 'Bedrijfs erkenning' afgerond. Dit project houdt in dat bedrijven worden ingedeeld in verschillende niveaus voor kwaliteitszorg. Hoe beter en meer een bedrijf dergelijke elementen heeft ingevoerd in de bedrijfsvoering, des te minder intensief de keuring zou kunnen zijn. Struikelblok was dat bedrijven dit alleen interessant vonden als ze werden beloond voor inspanningen: in feite lagere keuringskosten. Bovendien kan de keuring wegens fytosanitaire aantastingen niet anders worden ingericht.

De discussie is nog niet afgelopen. Daarvoor zijn de effecten nog niet goed in kaart gebracht. Voor komende discussies heeft de BKD diverse ideeën, scenario's en modellen op de plank liggen.

Peter Knippels,
Hoofd Keuringszaken BKD